

Rahmi AKTEPE

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ (TBD) BAŞKANI

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) ülkemizin bilişimle tanışmasının hemen ardından kuruldu. 1971 yılından bu yana her katmandan üye yapısıyla Türkiye'de "Bilişim Kültürünü" yaymaya çalışan dernek, düzenlediği kurultaylar, hazırladığı raporlarla ses getiren çalışmalara imza atıyor. Bu sayımızda sektörün öncü sivil toplum örgütü olan TBD Başkanı Rahmi Aktepe ile bilişim sektörünün gündemini konuştuk. Aktepe, TBD'nin yaptığı çalışmaları, bilgi iletişim alanında yaşanan değişimlerin yarattığı yeni devrimi ve Türkiye'nin yapması gerekenleri ICT MEDIA'ya anlattı

ICT MEDIA: Sayın Başkan, ICT Sektörünün sadece Türkiye'de değil dünyada ki ilk Sivil Toplum Kuruluşusunuz. Bizler TBD'yi yakından takip ediyoruz. Yaptığınız çok faaliyetler çalışmalar vardır ama, kısaca TBD'nin neler yapıyor, önemünde ki dönem sürprizler ve yenilikler var mı?

RAHMİ AKTEPE: Türkiye Bilişim Derneği, yaklaşık elli yıllık tecrübe ve birikimini, ülkemizin dijital/sayısal dönüşümün gerçekleşmesi ve bu alanda yerli/milli üretim ve hizmetlerin oranının çok daha yüksek oranlara ulaşması yolunda çok yoğun bir aksiyon platformuna taşıma olgunluğuna ulaştığı düşüncesindedir. Dolayısı ile sürprizden ziyade, yıllar boyunca savunduğumuz konularda kurumsallaşmış planlı etkinliklerimiz, raporlarımız ve yayınlarımız devam ettirilecektir. Amacımız ülkemizde dijital ekosistemin oluşmasına katkı vermek ve hızlandırmak üzere alacağımız inisiyatifleri yerine getirmektir.

Bütünsel bir ulusal dijital olgunluk düzeyine ulaşmamız için küresel katımlardan kopmadan yerli ve milli üretim, uluslararası düzeyde kabul edilecek standartlar, yetkin insan kaynağı oluşturulması ve sektör çalışanlarının statü ve haklarının iyileştirilmesi, siber güvenlik, KOBİ'lerin dönüştürülmesi gibi konularda süren etkinliklerimiz öne çıkmaktadır. Bu noktada belirtmek isterim ki, tüm bu konularda yaptığımız ve yapacağımız çalışmalarda en büyük önceliklerimizden biri de en üst düzeyde işbirlikleri içerisinde olmaktadır.

Çok önemseyerek baktığımız ve geçmişten bu yana savunduğumuz "Yerli ve Milli Üretim" alanında biz de kendi görevimizi yapabilmek adına çalışmalara devam etmekteyiz. Son olarak, TBD'nin öncülüğünde; üyelerimiz, kamu kurum ve kuruluşları, diğer STK'lar ve sektör çalışanlarının katılımıyla "Dijital/Sayısal Teknolojilerde; Yerli ve Milli Üretim Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Bu çalışma grubunun hazırladığı raporun birinci sürümü, Kasım 2018'de ilgili

kurum ve kuruluşlar ve medya ile paylaşılmıştır. Devam eden gelişmeler doğrultusunda çalışma grubunun izleme çalışmaları ve katkıları devam edecektir.

Türkiye Bilişim Derneği, Ulusal Bilişim Kurultayları kapsamında binlerce bilişimciyi akademik, teknik ve pratik konularda ortak çözümler oluşturmak üzere 35 defa bir araya getirmiştir.

Bilindiği gibi 2000'lerin başlarında e-Dönüşüm ve e-Türkiye kavramlarının gündeme gelmesi, hayata geçirilmesi ve sürdürülebilirliği derneğimiz çalışma gruplarının koordinasyonunda gerçekleştirilmiştir. TBD, ilgili devlet kurumları ile işbirliği içinde e-Dönüşüm İcra Kurulu çalışmalarında da ayrıca önemli roller almıştır.

KOBİ Bilişim Kongreleri, Hukuk/Bilişim Kurultayları, Bilişim Kentleri çalışmalarımız, gençlere yönelik eğitim programları, Bilim Kurgu Öykü Yarışmaları gibi etkinlikler, binlerce rapor, yüzlerce yayın ve periyodik Bilişim Dergisi'nin hem dijital hem de basılı

08.03.2019

ICT MEDIA MART 2019 | FlipHTML5

VÜZ VÜZ C

Tüm sektörleri etkileyen büyük değişimlere tanıklık edildiği, yeni iş modellerinin ortaya çıktığı, yerleşik düzenlerin yerle bir olduğu bir sürece girdik. Çalışma, bilgiye ulaşma, bilgiyi işleme ve iletişim kurma şekillerimizin değişmekte olduğu bambaşka bir devrim dönemini yaşıyoruz.

olarak yayımlanması yıllar boyunca kesintisiz olarak devam etmiştir.

2018'de Derneğimiz KOSGEB ile iş birliğini yoğunlaştırarak, ülke ekonomisinin lokomotifleri olan KOBİ'lerin dijital/sayısal dönüşümüne yönelik projelerin desteklenmesine önemli katkılar sağlamıştır. Ayrıca, TUSİAD, TUBİSAD, Sanayi ve Ticaret Odaları, Yerel yönetimlerle ile yakın işbirliklerine ve AB ülkeleri ile işbirliği kapsamında yürütülen CEPİS ile bağlantılı faaliyetlerine devam edilmiştir. Sosyal sorumluluk kapsamında yürütülen eğitim çalışmaları ve geleneksel çalışma grupları faaliyetlerine devam edilmiş, üye ve

etkinlik sayılarında, etkinliklere katılım oranlarında ve sponsorluk desteklerinde önemli artışlar görülmüştür.

2019 başında birbirinin ardı sıra gerçekleştirilen I. Dijital Dönüşüm Teknolojileri ve Standartları Zirvesi, 2.nci Siber Güvenlik Ekosisteminin Geliştirilmesi Zirvesi etkinlikleri de ülkemiz için kritik önem taşıyan bu konularda tüm paydaşların, özel sektör ve kamu sektörünün, devlet adamlarının karar vericilerin bir araya gelerek ortak akıl le bir yol haritası iş birliğine girmesini sağlamıştır.

Gönüllü kadrolarımızın sağladığı bu birikimi, ülkemizde teknolojiyen yararlanma bilincini ve eşitliğini gözeterek projelerimizi çok daha geniş platformlara yansıtabilmek en büyük dileğimizdir.

ICT MEDIA: Bildiğimiz kadarı ile TBD Bakanlar Kurulu kararı ile kamu yararına faaliyette bulunan STK olarak tanımlanmış bir kuruluş diye biliyoruz. Bu ne anlama geliyor, avantajları, dezavantajları, getirdiği sorumluluklar dikkate alındığında, konuyu biraz açar mısınız?

RAHMI AKTEPE: Türkiye'nin bilişimle tanışmasının neredeyse hemen ardından 1971 yılında bugün bilişim profesyoneli diyebileceğimiz yarı akademik bir topluluk tarafından büyük bir gelecek

vizyonu ile kurulan Türkiye Bilişim Derneği bugün artık toplumun her katmanından üye yapısıyla "Bilişim Kültürünü" yaymaya çalışan bir "Sivil Toplum" öncü hareketine dönüşmüştür. TBD, bilişim sektörünün gelişmesine önemli katkılar vermeye devam etmektedir.

Türkiye Bilişim Derneği'nin bireysel katılımı esas alan yapısı ve gönüllülük temelindeki çalışma biçimiyle ürettiği raporlar, öneriler ve bağımsız söylemleri günümüzde tüm karar vericiler ve toplumun her kesimi tarafından dikkate alınır duruma gelmiştir. Bu başarıda en önemli etmen üyelerinin yıllardır her koşulda derneğimize gösterdiği ilgi, güven, sağladığı desteklerdir. Söz konusu etkinliklerin bugün ulaşılmış olduğu düzey nedeniyle, kamu yararına çalışan dernek statüsünü, Bakanlar Kurulu kararıyla 7 Mart 1994 tarihinde resmen kazanmıştır. Türkiye Bilişim Derneği kurulduğundan bu yana, doğal olarak fiilen kamu yararına çalışan bir dernek olarak, toplumsal açıdan kalıcı katkılarını hep yapagelmiştir.

Türkiye'nin bilişim toplumu olması yönünde etkin katkılar sağlamayı amaçlayan TBD, bilişim sektörünü her kesimiyle birleştirici rolünü bundan böyle de yine etkin bir biçimde sürdürmeye kararlıdır. Tüm sektörleri etkileyen büyük değişimlere tanıklık edildiği, yeni iş modellerinin ortaya çıktığı, yerleşik düzenlerin yerle bir olduğu bir sürece girdik. Sistemlerin yeni baştan biçimlendiği ve en önemlisi; çalışma, bilgiye ulaşma, bilgiyi işleme ve iletişim kurma şekillerimizin değişmekte olduğu bambaşka bir devrim dönemini yaşıyoruz.

Ülkenin yaşadığı zaman diliminden daha ötede düşünmek, yani geleceği "önce" de yaşamak, bizim gibi sivil toplum kuruluşlarının karakteristik özelliğidir. Bizler, geleceği görmek ve ülke yöneticilerini bu gerçek konusunda uyarmak, kamuoyunu gelecekte yaşanacaklar konusunda bilgilendirmek ve toplumsal kalkınmamıza doğrudan katkı vermek zorundayız. TBD olarak, dün gördüğümüz gerçekleri, bugün ülkemizin gündelik yaşamına katmak için de üstlenecek çok görevimiz olduğunun bilincindeyiz.

ICT MEDIA: Sayın Başkan, malumunuz internetin gündelik hayatımıza girmesi ve mobilizasyon ile birlikte, ekonominin seyri ve geleceği de değişmeye başladı. Gelecekteki bu ekonomik düzen yüksek teknolojiye dayalı bir sistem olacak. Gelecekteki bu ekonomik düzen nasıl olacak, buraya dair öngörüleriniz nelerdir?

RAHMI AKTEPE: Bugün ve yakın gelecekte ekonomi tamamen teknolojik yetkinliğe bağlı olarak gelişecektir.

Teknoloji üreten, ARGE, yenilik ve girişimcilik temelli olarak tüm sektörlerde dijital dönüşümü gerçekleştiren, küresel rekabette başarılı ve refah seviyesi yüksek bir Türkiye için bütün paydaşlara, özellikle de bilişimcilere önemli sorumluluklar düşmektedir.

Günümüzde sürekli nefes kesici bir hızla ilerleyen değişime tanıklık ediyoruz. Değişime ayak uydurup fırsatları değerlendiren bireylerin ve pazara yeni giriş yapanların piyasa hâkimiyetini kolaylıkla ele geçirebildiklerini

gözlemliyoruz. Teknolojinin geçmişteki üstel büyümesi sadece bağımlılığımızı artırmamış, aynı zamanda savunma ve güvenlik açısından asimetrik bir oyun alanı yaratmıştır.

Öncelikle günümüz için şunları söyleyebilirim:

Yerli ve Milli Teknoloji üretimi arttıkça, ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılması ile ekonomik bağımsızlık ve refah seviyesinin yükseltilebilmesi amacıyla tüm paydaşların yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi, üretilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması konularında birlik ve beraberlik içinde hareket etmesini TBD olarak çok önemsiyoruz.

2018 üçüncü çeyrek gerçekleşme bilgileri ekonomide belli bir daralmayı göstermekle birlikte dijital/sayısal teknolojilerin üretim ve kullanımının artırılması ile 2019 için fırsata dönüştürülebilmesinin mümkün olduğunu değerlendiriyoruz. Bir trilyonu aşan Gayrisafi Yurt İçi Hasılayı oluşturan

faaliyetler incelendiğinde 2018 yılının üçüncü çeyreğinde, sanayi sektörünün yüzde 0,3 arttığı inşaat sektörünün ise yüzde 5,3 azaldığı görülmektedir. Ticaret, ulaştırma, hizmet faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmet sektörüne ait katma değer yüzde 4,5 artması, ihracatın %13 artması ithalatın ise %16 azalması; olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

Sektör açısından ülkemizde 2018 yılı mükemmel sonuçlar getirmemiş olsa da karar vericiler ve kamu kuruluşlarınca dile getirilen "Dijital Ekonomi Yılı" ifadesi ve özellikle savunma sanayiinde ileri teknoloji içeren teknoloji kullanımında yerli üretimin %20 den %60'a yükselmesi çok önemli işaretler olarak görülmektedir.

Diğer yandan, mevcut gelişmeler aralıksız sürdüğü ve 2023 hedefleri olduğu takdirde ülkemiz, yakın gelecekte hedeflediği gibi dünyanın 10 ileri ekonomisi arasında yer almış olacaktır.

Yaşanan gelişmeler elbette çok önemlidir ancak ekonomiyi doğrudan etkileyecek

çözüm bekleyen bazı aciliyetlerimiz de var:

Türkiye, özgün teknoloji üretimine odaklanarak dijital/sayısal dönüşümün gerektirdiği yasal, toplumsal, ekonomik düzenlemeleri bir an önce gerçekleştirmek zorundadır. Bu gelişmeleri hızla çoğaltarak 21. yüzyılın ilk çeyreği itibarıyla yeni endüstriyel devrimin eşit bir küresel paydaşı olmak hepimizin dileğidir.

Sözü getirmek istediğim yer, bugünlerin en önemli konusu olan ekonomik büyümede yerli ve milli üretimin rolüdür. Bu konuda umutlarımızın yükseldiği bir dönem yaşıyoruz. Ülkemizde milli ve yerli üretim anlamında önemli adımlar atılıyor ve bu adımlar dijital/sayısal teknolojilerin üretimini de kapsıyor.

Devlet, karar noktaları, üretim ve ticaret sektörleri ile, Ar-Ge platformları, üniversiteler, sivil inisiyatifler, hepimiz samimiyle çalışıyoruz ama, sonuçta herkes kendi evreninde çaba sarf ediyor. İşbirliği yönünde bu durumdan kurtulmamız lazım.

Evet, teknolojiyi özümsemek için bir tarafıdır ancak, diğer tarafı da dünya örneklerinde gördüğümüz türden bir işbirliği kültürü ile yol almak zorunluluğumuzdur.

Çok yetenekli ve başarılı mühendislerimiz var. Ama eğitim, kadro, yetişmiş işgücü eksikliği sorunlarımız da var. Teknoparklarımız gerçekten müthiş üretimler yapıyor ancak sayıları ve ihracat güçleri küresel rekabet ölçülerinde yüzde yüz yeterli değil.

Özel sektörde gerçekten çağrı yakalamış kuruluşlarımız mevcut ama bu sayının hızla artması lazım.

Gerek ihracat için, gerekse de kamu ihalelerinde, satın alma mevzuatlarının yeni koşullara uyumluluğu açısından, daha çok desteğe ihtiyaç var.

Teknolojide yerli ve milli üretimin sağlayacağı bağımsızlık ve refah için tüm paydaşların birlik ve beraberlik içinde hareket etmesini çok önemsiyoruz.

Bu konularda yalnızca gözlem yapmak ve öneride bulunmayı yeterli bulmuyoruz.

Tüm bu kapsam içerisinde, e-para, e-ticaret alanları önemli bir ağırlığa

sahiptir. Ekonomimiz için üretim ne kadar önemliyse, ileri teknolojiye dayalı ticari atılımlar da aynı derecede yüksek potansiyel vadetmektedir.

Açık kaynaklı, uluslararası ve veriye dayalı nitelikte bir para kavramı olarak, dijital paranın; düşük işlem maliyeti, yüksek işlem hızı bakımından önemli avantajlar sağladığı malum. Ancak zorlayıcı tarafları da var. Aidiyet belirsizliği, kötü niyetli kullanım, hırsızlığa açık olmak gibi riskler söz konusudur.

Ülkemizdeki süreçler bu alanda dört başı mamur bir hukuki düzenleme yapmaya tam olarak hazır değil. Bu konunun da üzerine TBD olarak Bilişim ve Hukuk konferanslarımızda ciddiyle eğiliyoruz ve karar noktalarını bilgilendiriyoruz.

Artık finansal teknoloji olarak adlandırılan yeni finans platformunda, akıllı sözleşmeler;

Şartların yerine getirilmesi sürecini tarafların eline bırakmıyor ve adil yürümesini sağlıyor. Ancak bu alanda da ülkemizde hukuki belirsizlikler var. Veri merkezlerinin büyümesi ve veri sunum alanlarının aynı oranda genişlemesi de çok önemli.

Pek çok sektörü bünyesinde barındırabilen e-ticaret, neredeyse tüm işletme modelleri için uygun ve düşük bütçelerle marka oluşturup büyük hedeflere ulaşma imkânı sağlıyor. Kobilerimiz ve dolayısı

ile, ülke ekonomimiz için hayati bir çıkış yolu oluşturuyor.

Ülke olarak bilim, teknoloji ve özellikle bilişim teknolojisi üretmek zorundayız. Türkiye'nin yükselmesi için, kimseye muhtaç kalmaması için insana yatırım yapmalıyız. Bilim ve bilişim işte tam da burada öncelikli bir rol üstlenmektedir. Yetmiş insan kaynağı, teknolojinin de üzerindedir çünkü üretecek olan yine insandır."

ICT MEDIA: Hatırladığımız kadarı ile Avrupa Birliği 2014 yılında eğitim bakanlarını acil kodlu toplantıya çağırıldı. Gelecekteki bu yüksek teknolojiye dayalı ekonomik düzen ile ilgili insan kaynağı ihtiyacının nasıl giderileceğine dair. 2014 öncesi benzer şekilde Obama döneminde ABD ve uzak doğu ülkeleri de bu konuda bir hazırlık içerisinde olduğunu görüyoruz. TBD olarak sizde bu eksikliği görüp bir inisiyatif aldığımızı biliyoruz. İlk defa Türkiye'de 100 bin çocuğa kodlama eğitimi vermek için yola çıkmıştınız. Bu projenin sonuçları ve genel durumu değerlendirir misiniz.? Türkiye olarak bu geleceğe hazır mıyız?

RAHMİ AKTEPE: Konuya şuradan bakalım: İşsizlik her geçen gün birkaç puan artıyor. Bunun bir nedeni bireylerin eğitimde yetkinlik kazanmamış olması ise, diğeri de istihdam için planlamada boşluklar olmasıdır. Diğer yandan teknoloji birçok konuda yeni yetenek gereksinimlerini dayatmaktadır.

Geçmiş yıllarda Bilgisayar Okur yazarlığımı yükseltecek gençlik eğitim çalışmalarımızı yürütüyorduk. Hala da şubelerimizin bu çalışmalarını sürmektedir.

Ayrıca konuyu farklı bir basamakta değerlendirmek açısından Kodlama eğitimleri ile özellikle çocukların bilişimsel ve algoritmik düşünme becerilerini geliştirmelerini, bilgi ve iletişim teknolojilerinin aktif birer kullanıcı olmalarını, bilişimsel araçların yazarı olmalarını, fikir üretebilen ve fikirlerini teknoloji kullanarak hayata geçirebilen, üretken bireyler olarak yetişmelerini hedefledik. 2017 de başlayan bu çalışmalarımız her yıl belirli sayıda çocuğun eğitimiyle hedefe doğru ilerliyor. Bu konuda Kodlama Derneği ile de iletişim halindeyiz.